

KẾ HOẠCH

Triển khai các biện pháp phòng, chống dịch bệnh và vệ sinh môi trường trước, trong và sau thiên tai, bão, lũ của ngành Y tế năm 2025

Thực hiện Công điện số 06/CĐ-UBND ngày 03/11/2025 của UBND tỉnh Gia Lai về việc chủ động triển khai các biện pháp ứng phó với bão Kalmaegi và mưa lũ; Sở Y tế xây dựng Kế hoạch triển khai các biện pháp phòng, chống dịch bệnh và vệ sinh môi trường trước, trong và sau thiên tai, bão, lũ của ngành Y tế Gia Lai, cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Nâng cao năng lực chủ động ứng phó, xử lý kịp thời, hiệu quả công tác vệ sinh môi trường phòng, chống dịch trước, trong và sau mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai;
- Phòng ngừa, chủ động ứng phó, xử lý kịp thời, hạn chế, giảm thiểu tác động xấu về môi trường, dịch bệnh do mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai gây ra.

2. Yêu cầu

- Hướng dẫn, hỗ trợ các cơ quan, đơn vị, lực lượng, cán bộ y tế và người dân thực hiện các biện pháp chuẩn bị, sẵn sàng ứng phó với tình trạng mưa lớn, bão, lũ, chuẩn bị các vật dụng chứa nước sạch, phương tiện, dụng cụ xử lý môi trường, xử lý nước, đảm bảo vệ sinh cá nhân...theo hướng dẫn của Bộ Y tế.
- Bố trí nhân lực, đảm bảo dự trữ và cung cấp đủ thuốc, hóa chất, trang thiết bị xử lý nước, xử lý môi trường, phòng, chống dịch bệnh. Xây dựng các phương án chuẩn bị xử lý nước, vệ sinh môi trường và quản lý chất thải y tế theo quy định hiện hành.
- Phát hiện sớm những sự cố môi trường, diễn biến về dịch bệnh để có biện pháp y tế xử lý kịp thời nhằm hạn chế thấp nhất thiệt hại do mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai; nhanh chóng ổn định hoạt động cơ sở y tế, hỗ trợ ổn định đời sống nhân dân trong công tác y tế.

II. NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG

1. Trước khi xảy ra mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai

Thực hiện theo phương châm “3 trước”: chủ động phòng chống trước; phát hiện, hành động, xử lý trước; chuẩn bị phương án, vật tư trước.

1.1. Các hoạt động chung

- Theo dõi chặt chẽ tình hình mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai để chủ động phối hợp xử lý xử lý các tình huống có thể xảy ra.
- Rà soát, cập nhật, chuẩn bị sẵn sàng phương án ứng phó, vật tư, trang thiết bị, thuốc, nhân lực của đơn vị, phân công cụ thể trách nhiệm của từng khoa, phòng, bộ phận, tập thể, cá nhân (kèm theo số điện thoại), phổ biến toàn đơn vị;
- Rà soát, phát hiện các điểm yếu của đơn vị để khẩn trương khắc phục, hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại về sức khỏe, tính mạng, tài sản do mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai.
- Tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn cán bộ y tế và người dân thực hiện các biện pháp chuẩn bị, sẵn sàng với ứng phó với tình trạng mưa lớn, bão, lũ, thiên tai, chuẩn bị các vật dụng chứa nước sạch, phương tiện, dụng cụ xử lý môi trường, xử lý nước, đảm bảo vệ sinh cá nhân... theo hướng dẫn của Bộ Y tế.
- Bố trí nhân lực, đảm bảo dự trữ và cung cấp đủ thuốc, hóa chất, trang thiết bị xử lý nước, xử lý môi trường. Xây dựng các phương án chuẩn bị xử lý nước, vệ sinh môi trường và quản lý chất thải y tế theo quy định hiện hành.
- Phối hợp với các lực lượng, cơ quan, đơn vị địa phương triển khai các biện pháp phòng chống ngập úng, khơi thông dòng chảy tại các khu dân cư.

1.2. Tại cơ sở y tế

- Tổ chức tập huấn về xử lý nước, xử lý môi trường trong trường hợp có mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai xảy ra cho nhân viên y tế.
- Truyền thông bằng tờ rơi, áp phích hoặc qua loa phát thanh, ưu tiên sử dụng các công cụ, tài liệu trực tuyến, các trang thông tin điện tử của cơ sở y tế về hướng dẫn sử dụng các loại hoá chất, thiết bị lọc nước, khử trùng nước.
- Theo dõi chặt chẽ tình hình dịch bệnh, đặc biệt là dịch bệnh dễ phát sinh sau mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai: sốt xuất huyết, tay chân miệng, đau mắt đỏ, tiêu chảy,... Để chuẩn bị sẵn sàng cơ sở thuốc phù hợp.
- Khơi thông cống rãnh, các đường ống thoát nước xung quanh cơ sở y tế; tu bổ sửa chữa đường ống nước bị vỡ hỏng.
- Gia cố, sửa chữa các đường điện, thiết bị điện đảm bảo an toàn; chuẩn bị sẵn địa điểm để di dời các máy móc, trang thiết bị y tế hiện đại, giá trị cao, hạn chế tối đa thiệt hại.
- Mỗi khoa/phòng/bộ phận chuẩn bị sẵn sàng các vật dụng chứa nước sạch, các téc chứa nước sạch; chuẩn bị nơi chứa, tập trung chất thải trong trường hợp lũ lụt không thể tập kết về kho rác của cơ sở y tế.
- Cơ sở y tế cung cấp cơ sở các phương tiện lưu chứa, thu gom chất thải, hoá chất khử khuẩn, các phương tiện phòng hộ cá nhân cho nhân viên y tế, máy bơm nước, túi bảo quản thi hài trong trường hợp tử vong mà chưa có địa điểm chôn cho các khoa/phòng/bộ phận.

2. Trong khi xảy ra mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai

Chủ động ứng phó và vận dụng phương châm 4 tại chỗ: chỉ huy tại chỗ:

(1) Chỉ huy tại chỗ: Lãnh đạo, người đứng đầu đơn vị, cơ sở y tế từ cấp xã, phường, huyện, thị xã, thành phố trực tiếp chỉ huy, điều phối các hoạt động ngay tại nơi xảy ra mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai.

(2) Lực lượng tại chỗ: cán bộ, viên chức, nhân viên y tế, người lao động cơ sở y tế sẵn sàng hướng dẫn, phối hợp triển khai công tác vệ sinh môi trường và phòng chống dịch bệnh trong khi xảy ra mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai.

(3) Phương tiện tại chỗ: có đủ trang thiết bị và vật tư y tế phục vụ yêu cầu chuyên môn và xử lý nước, xử lý môi trường; đảm bảo có người biết sử dụng, vận hành trang thiết bị, vật tư y tế.

(4) Hậu cần tại chỗ: dự trữ, phân bổ đủ cho các đơn vị y tế, các khoa, phòng, bộ phận vật tư, hoá chất, phương tiện phục vụ cho hoạt động xử lý nước và vệ sinh môi trường, nhất là trong trường hợp lũ lụt kéo dài. Hướng dẫn, kiểm tra đơn vị y tế, các khoa, phòng, bộ phận, các hộ gia đình trong việc chuẩn bị vật tư, hoá chất, phương tiện ứng phó với lũ lụt.

2.1. Các hoạt động chung

- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật, Các Trung tâm Y tế tổ chức đoàn công tác của ngành y tế thường xuyên kiểm tra, theo dõi tình hình ngập lụt, tình hình vệ sinh môi trường và quản lý chất thải trong các cơ sở y tế trên địa bàn, tăng cường giám sát chất lượng nước ăn uống, sinh hoạt của người dân.

- Chủ động cấp hóa chất xử lý nước, môi trường; triển khai thau rửa và khử trùng bể chứa, dụng cụ chứa nước ăn uống, sinh hoạt bằng chế phẩm khử khuẩn đã được Bộ Y tế cấp giấy chứng nhận đăng ký lưu hành còn hiệu lực tại các vùng bị ngập lụt.

- Tổ chức hướng dẫn cán bộ y tế và người dân triển khai ngay các hoạt động vệ sinh môi trường theo hướng dẫn của Bộ Y tế tại các khu vực bị ngập lụt.

2.2. Tại cơ sở y tế

- Nếu thiếu nước sinh hoạt: xử lý nước ăn theo hướng dẫn và phải đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm, ăn chín uống sôi, đồ đóng hộp còn nguyên vẹn và còn hạn sử dụng.

- Thu gom, lưu chứa chất thải y tế tại mỗi khoa/phòng/bộ phận trong khi ngập lụt: chất thải được phân loại, phân định theo đúng quy định, rắc hoá chất khử khuẩn, buộc kín và đặt trong thùng chứa tại nơi cao, xa với các buồng bệnh. Ngay khi nước rút, vận chuyển ngay về kho chất thải của cơ sở y tế.

- Sử dụng hóa chất Cloramin B để khử trùng nước. Lưu chứa nước thải trong hệ thống xử lý nước thải để xử lý. Thông báo cho Sở Y tế, Sở Tài nguyên và Môi trường, đơn vị quản lý nhà nước về môi trường sự cố xảy ra nếu sự cố ngập lụt diện rộng, ngoài khả năng xử lý của Bệnh viện.

3. Sau khi xảy ra mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai

3.1. Các hoạt động chung

- Thu gom, xử lý xác súc vật chết; xử lý các giếng khoan, giếng đào, bể nước bị ngập lụt theo hướng dẫn của Bộ Y tế; tổ chức phun hoá chất diệt côn trùng và véc tơ gây bệnh tại các khu vực bị ngập sau khi nước rút.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát vệ sinh chất lượng nước cấp cho ăn uống sinh hoạt từ các nhà máy nước, trạm cấp nước tập trung đảm bảo nồng độ clo dư theo quy định; tăng cường kiểm tra vệ sinh chất lượng nước hộ gia đình.

- Tăng cường công tác chỉ đạo xử lý vệ sinh môi trường trên địa bàn tỉnh, phòng ngừa các bệnh có thể phát sinh sau thiên tai như: đau mắt đỏ, sốt xuất huyết, tay chân miệng, tiêu chảy...

- Chủ động xây dựng và triển khai kế hoạch thau rửa và khử trùng nước giếng, nước sinh hoạt bằng Chloramin B và các hoá chất khử khuẩn thông thường khác theo quy định. Tăng cường kiểm tra, giám sát chất lượng nước tại các cơ sở cấp nước theo quy định.

- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật phối hợp với Trung tâm Y tế tăng cường giám sát, phát hiện sớm các trường hợp mắc bệnh tại cộng đồng, đặc biệt tại các khu vực bị ảnh hưởng bởi thiên tai, duy trì Đội cơ động chống dịch sẵn sàng xử lý khi có ổ dịch xảy ra.

- Tăng cường công tác truyền thông, tư vấn, hỗ trợ, hướng dẫn cho nhân dân các biện pháp vệ sinh cá nhân, vệ sinh ăn uống, vệ sinh môi trường phòng, chống dịch bệnh đặc biệt bệnh tiêu chảy cấp, đau mắt đỏ, nước ăn chân; xử lý rác thải, xác súc vật chết.

- Có kế hoạch chủ động dự báo dịch bệnh, dự trữ đủ cơ sở thuốc, vật tư phòng, chống dịch bệnh cho nhân dân trên địa bàn tỉnh, không để xảy ra dịch bệnh sau thiên tai.

- Kiểm tra giám sát chặt chẽ việc thu gom, xử lý chất thải y tế trong các cơ sở y tế hoặc trong các khu tránh trú an toàn theo quy định hiện hành.

3.2. Tại cơ sở y tế

- Hỗ trợ, hướng dẫn các đơn vị y tế, các khoa, phòng, bộ phận và người dân thực hiện các biện pháp xử lý môi trường, khẩn trương ổn định tổ chức, triển khai hoạt động chuyên môn, phục vụ công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân.

- Hướng dẫn nhân viên y tế thực hiện các biện pháp xử lý môi trường; thu gom, xử lý xác tử thi theo hướng dẫn của Bộ Y tế; tổ chức phun hoá chất diệt côn trùng và véc tơ gây bệnh tại các khu vực bị ngập sau khi nước rút.

- Khơi thông cống rãnh, vệ sinh phòng ốc, buồng bệnh.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát vệ sinh chất lượng nước cấp cho ăn uống sinh hoạt và hoạt động chuyên môn, đảm bảo nồng độ clo dư theo quy định.

- Giám sát, quản lý hoá chất sử dụng tại các khoa, phòng, trung tâm tránh phát tán ra ngoài, gây ô nhiễm môi trường.

- Theo dõi để kịp thời phát hiện và dập tắt bệnh dịch truyền nhiễm như tiêu chảy, đau mắt đỏ, viêm đường hô hấp, cảm cúm,...

4. Công tác thông tin, báo cáo

a) Các đơn vị chủ động duy trì hệ thống báo cáo các sự cố môi trường, công tác khắc phục trong nội bộ đơn vị. Đồng thời báo cáo, thông tin theo hướng dẫn của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật để phục vụ công tác chỉ đạo, điều hành, hỗ trợ, hướng dẫn đơn vị các vấn đề nước sạch và vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh tại đơn vị.

b) Trung tâm Kiểm soát bệnh tật chủ trì, phối hợp với Trung tâm Y tế báo cáo theo biểu mẫu thống nhất; đảm bảo ứng phó kịp thời công tác vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh tại cộng đồng trước, trong và sau thiên tai.

c) Trong tình huống thiên tai, các đơn vị chủ động sử dụng linh hoạt các phương tiện báo cáo (zalo, email, điện thoại, google sheet, google form,...) để ứng phó kịp thời.

III. KINH PHÍ

1. Từ nguồn ngân sách nhà nước bố trí theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước và phân cấp ngân sách nhà nước hiện hành; nguồn xã hội hóa và các nguồn tài chính hợp pháp khác.

2. Tăng cường sử dụng nguồn kinh phí lồng ghép trong các chương trình, Đề án, Kế hoạch,... liên quan đã được cấp thẩm quyền phê duyệt và các nguồn hợp pháp khác để thực hiện nhiệm vụ.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế

a) Phòng Nghiệp vụ Y

Chủ trì, theo dõi, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tham mưu, báo cáo Sở Y tế việc triển khai Kế hoạch khắc phục sự cố môi trường, phòng, chống dịch trước, trong và sau thiên tai, bão, lũ của ngành y tế.

b) Phòng Nghiệp vụ Dược

Tham mưu Sở Y tế chỉ đạo, điều hành, đảm bảo thuốc, hóa chất phòng, chống dịch vệ sinh môi trường, sẵn sàng ứng phó, khắc phục sự cố môi trường, phòng, chống dịch trước, trong và sau thiên tai, bão, lũ.

c) Văn phòng Sở và các phòng chuyên môn khác

Căn cứ chức năng, nhiệm vụ, lĩnh vực phụ trách, quản lý, tham mưu Sở Y tế chỉ đạo, điều hành, đảm bảo hiệu quả công tác khắc phục sự cố môi trường, phòng, chống dịch trước, trong và sau thiên tai, bão, lũ của ngành y tế.

2. Các đơn vị trực thuộc Sở Y tế

a) Căn cứ chức năng, nhiệm vụ của đơn vị, phối hợp chặt chẽ với Trung tâm Kiểm soát bệnh tật, Trung tâm Y tế và các cơ quan, đơn vị liên quan, triển khai hiệu quả các nội dung tại Kế hoạch này.

b) Rà soát, bổ sung vào kế hoạch, phương án phòng, chống dịch bệnh, thiên tai, thảm họa của đơn vị các nội dung chi tiết về công tác chuẩn bị trang thiết bị, phương tiện, nhân lực, các phương án xử lý nước ăn uống, đảm bảo vệ sinh môi trường, quản lý chất thải y tế nhằm phòng chống dịch, bảo vệ sức khỏe nhân dân khi xảy ra bão lũ.

c) Tập trung khắc phục thiệt hại, phòng, chống dịch bệnh, vệ sinh môi trường sau thiên tai, khẩn trương ổn định tổ chức, triển khai hoạt động chuyên môn, phục vụ công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân.

d) Thực hiện hiệu quả các hoạt động sau thiên tai: giám sát, kiểm soát, phòng, chống dịch bệnh truyền nhiễm và xử lý môi trường; hướng dẫn người dân thực hiện các biện pháp vệ sinh môi trường, phòng, chống dịch bệnh; thu gom, xử lý rác thải. vệ sinh các giếng khoan, giếng đào, nguồn nước tự chảy, bể chứa nước ngầm, hướng dẫn xử lý nguồn nước bị nhiễm bẩn, diệt lăng quăng, bọ gậy, vệ sinh cá nhân,...

đ) Đề xuất nhu cầu hỗ trợ hóa chất, thuốc, vật tư để khắc phục sau thiên tai.

e) Thống kê, báo cáo, đánh giá thiệt hại do thiên tai gây ra theo quy định.

3. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật

a) Tăng cường công tác chỉ đạo, hướng dẫn xử lý vệ sinh môi trường trên địa bàn tỉnh, phòng ngừa các bệnh có thể phát sinh sau thiên tai như: đau mắt đỏ, sốt xuất huyết, tiêu chảy...

b) Chủ động xây dựng và triển khai kế hoạch thau rửa và khử trùng nước giếng, nước sinh hoạt bằng Chloramin B và các hoá chất khử khuẩn thông thường khác theo quy định. Tăng cường kiểm tra, giám sát chất lượng nước tại các cơ sở cấp nước theo quy định.

c) Phối hợp với Trung tâm Y tế tăng cường giám sát, phát hiện sớm các trường hợp mắc bệnh tại cộng đồng, đặc biệt tại các khu vực bị ảnh hưởng bởi thiên tai, duy trì thường trực Đội cơ động chống dịch sẵn sàng xử lý khi có ổ dịch xảy ra.

d) Tăng cường công tác truyền thông, hướng dẫn cho nhân dân các biện pháp vệ sinh cá nhân, vệ sinh ăn uống, vệ sinh môi trường phòng, chống dịch bệnh đặc biệt bệnh tiêu chảy cấp, đau mắt đỏ, nước ăn chân; xử lý rác thải, rác xức vật chết. Hướng dẫn triển khai thau rửa và khử trùng bể chứa, dụng cụ chứa nước ăn uống, sinh hoạt bằng chế phẩm khử khuẩn đã được Bộ Y tế cấp giấy chứng nhận đăng ký lưu hành còn hiệu lực tại các vùng bị ngập lụt.

đ) Có kế hoạch chủ động dự báo dịch bệnh, dự trữ đủ cơ sở thuốc, vật tư phòng, chống dịch bệnh cho nhân dân trên địa bàn tỉnh, không để xảy ra dịch bệnh sau thiên tai.

e) Chủ động cấp hóa chất xử lý nước, môi trường đối với Trung tâm Y tế.

g) Hướng dẫn các đơn vị biểu mẫu báo cáo về xử lý môi trường, phòng, chống dịch trong mưa lớn, bão, lũ lụt, thiên tai để các đơn vị y tế triển khai thống nhất trên địa bàn tỉnh. Hướng dẫn các đơn vị về nội dung, thời gian, hình thức, phương tiện báo cáo. Tổng hợp kết quả công tác: xử lý môi trường, giám sát dịch báo cáo về Sở Y tế.

h) Chủ động nắm bắt tình hình, các khó khăn, vướng mắc, kịp thời tham mưu Sở Y tế triển khai hiệu quả các biện pháp khắc phục sự cố môi trường, phòng, chống dịch trước, trong và sau thiên tai, bão, lũ của ngành y tế.

4. Trung tâm Y tế trực thuộc Sở

a) Tham mưu chính quyền, các cơ quan, đơn vị địa phương các hoạt động đánh giá, phân tích các khu vực dễ xảy ra các vấn đề môi trường trước, trong và sau thiên tai để chủ động triển khai các biện pháp phòng, chống.

b) Chỉ đạo đảm bảo các hoạt động phòng, chống dịch bệnh truyền nhiễm và xử lý môi trường tại đơn vị và tại các Trạm Y tế.

c) Phối hợp chính quyền, các cơ quan, đơn vị địa phương, chỉ đạo Trạm Y tế triển khai các hoạt động hỗ trợ, hướng dẫn người dân các biện pháp vệ sinh cá nhân, vệ sinh ăn uống, vệ sinh môi trường phòng, chống dịch; thau rửa và khử trùng bể chứa, dụng cụ chứa nước ăn uống, sinh hoạt.

d) Phối hợp chặt chẽ với Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tăng cường công tác tuyên truyền, xử lý vệ sinh môi trường, giám sát, xử lý dịch bệnh.

5. Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trên địa bàn

a) Xây dựng kế hoạch vệ sinh môi trường, quản lý chất thải phòng chống dịch bệnh mùa bão lũ. Giám sát việc phân loại, thu gom, vận chuyển chất thải y tế. Phân công nhân viên vận hành theo dõi hoạt động của hệ thống xử lý nước thải. Xây dựng kế hoạch bảo trì, bảo dưỡng hệ thống xử lý nước thải theo quy định.

b) Chủ động đầu tư, mua sắm, trang bị đầy đủ các dụng cụ lưu chứa, phương tiện thu gom, vận chuyển chất thải. Chuẩn bị sẵn sàng các loại thuốc về bệnh truyền nhiễm, tiêu hoá. Chuẩn bị phương án dự trữ nước sạch, thực phẩm đảm bảo phục vụ người bệnh nếu bão lụt xảy ra.

c) Định kỳ kiểm tra hệ thống dẫn, thoát nước đảm bảo không bị tắc nghẽn đường ống, không bị rò rỉ. Kiểm tra, sửa chữa đường điện, thiết bị điện, tránh chập, cháy nổ. Chuẩn bị phương án tích trữ nước sạch đảm bảo hoạt động của bệnh viện nếu bão lụt xảy ra.

d) Chỉ đạo nhân viên y tế, người lao động toàn đơn vị chủ động nắm bắt cách xử lý nước, vệ sinh môi trường; thực hiện tốt vệ sinh cá nhân, vệ sinh môi trường. Thường xuyên nhắc nhở người bệnh, người nhà người bệnh phân loại

chất thải đúng quy định tránh vứt rác vào đường ống, các khu vực gây tắc nghẽn hệ thống dẫn nước thải.

Trên đây là Kế hoạch triển khai các biện pháp phòng, chống dịch bệnh và vệ sinh môi trường trước, trong và sau thiên tai, bão, lũ của Ngành Y tế, đề nghị các đơn vị căn cứ triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Bộ Y tế;
- UBND tỉnh;
- Các đơn vị trực thuộc Sở;
- Các BV tư nhân trên địa bàn tỉnh;
- Lãnh đạo Sở;
- Các Phòng, Văn phòng Sở;
- Lưu: VT, NVY.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Đinh Hà Nam